

Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Кафедра початкової освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково-методичної та навчальної роботи
О.Б.Жильцов
« 30 » 07 2020 року

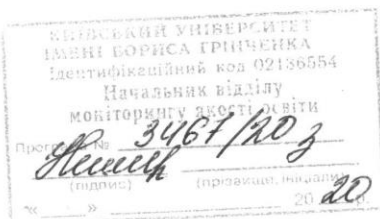

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕХНОЛОГІЇ З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ

для студентів

спеціальності 013 Початкова освіта (Педагогіка і методика початкової освіти)
освітнього рівня другого (магістерського)
освітньої програми 013.00.02 «Педагогіка і методика початкової освіти»

Київ – 2020

Розробники:

Сакалюк Олена Петрівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри початкової освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі:

Сакалюк Олена Петрівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри початкової освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри початкової освіти

Протокол № 8 від 20 січня 2020 року

Завідувач кафедри Г.Л. Бондаренко

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 013.00.01 «Початкова освіта»

«20» 01 2020 р.

Гарант освітньо-професійної програми 013.00.02 «Педагогіка і методика початкової освіти» Т.І. Мієр

Робочу програму перевірено

«22» 01 2020 р.

Заступник директора М.А. Машовець

Пролонговано:

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__»____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__»____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__»____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__»____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формою навчання
	заочна форма навчання
<i>Технології з методикою навчання</i>	
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів / годин	4 /120
Курс	5
Семестр	10
Кількість змістовий модулів із розподілом:	2
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі:	120
Аудиторні	16
Самостійна робота	104
Форма семестрового контролю	Екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – розвивати компетентності в галузі техніки і технологій, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій та з дотриманням екологічних вимог; підготувати компетентного педагога, здатного до гуманної взаємодії з дітьми дошкільного віку, спроможного забезпечити психологічний комфорт дитини в освітньому просторі закладу дошкільної освіти.

Завдання навчальної дисципліни:

Сформувані:

- здатність організовувати освітній процес у початковій школі з використанням сучасних, науково-обґрунтованих, традиційних засобів;
- здатність до продуктивного (абстрактного, образного дискурсивного, креативного) мислення;
- здатність розробляти календарно-тематичне планування змісту освітніх галузей, проектувати плани конспектів уроків та інших форм організації освітнього процесу в початковій школі;
- здатність проводити уроки та інші форми освітнього процесу, реалізуючи сучасні науково-обґрунтовані методики, технології навчання освітніх галузей, передбачені Державним стандартом початкової освіти;
- здатність складати експертний висновок щодо освітніх програм, навчальних матеріалів, методичних розробок, підручників, навчальних посібників для початкової школи.

3. Результати навчання за дисципліною:

У результаті засвоєння курсу «Трудове навчання з методикою» студент має:

- володіти знаннями галузевого законодавства та нормативно-

інструктивних матеріалів у сфері початкової освіти;

- надавати допомогу педагогічним працівникам в опануванні сучасними освітніми педагогічними технологіями та методиками початкової освіти;
- володіти технологіями організації освітнього процесу в початковій школі;
- організовувати та здійснювати освітній процес в початковій школі в умовах інклюзивного навчання.

1. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт						Самостійна
	Аудиторна						
	Усього	Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Зміст курсу «Трудове навчання з методикою»							
Тема 1. Вступ. Зміст курсу «Трудове навчання з методикою». Інструктаж з правил техніки безпеки.	12	2					10
Тема 2. Аналіз шкільної програми з трудового навчання 1-4 класи.	12		2				10
Тема 3. Урок трудового навчання. Типи уроків.	12	2					10
Тема 4. Методи трудового навчання	10						10
Тема 5. Лего-конструювання. Шість цеглин. Гра по-новому, навчання по-іншому.	12			2			10
Разом	58	4	2	2			50
Змістовий модуль 2. «Методика трудового навчання в початковій школі»							
Тема 6. Папір. Картон. Історія виникнення паперу. Технологія роботи з папером і картоном. Паперопластика.	12			2			10
Тема 7. Техніки роботи з папером: оригамі, кірікомі, кусудамі.	16			2			14
Тема 8. Виготовлення виробів з фетру.	12			2			10
Тема 9. Вишивання. Українська народна вишивка. Вишивання нитками, стрічками.	10						10
Тема 10. Техніка малювання на воді – ебру.	12			2			10
Разом	62	-	-	8		-	54
Усього	120	4	2	10		-	104

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Зміст курсу «Трудове навчання з методикою»

Тема 1. Вступ. Зміст курсу «Трудове навчання з методикою».

Психолого-педагогічні основи трудового навчання молодших школярів. Завдання трудового навчання і виховання. Вимоги до вчителя. Фізичний і розумовий розвиток в процесі праці. Естетичне і моральне виховання в праці. Психофізіологічні основи формування трудових дій. Інструктаж з правил техніки безпеки. Організація робочої кімнати для учнів початкових класів. Обладнання робочого місця вчителя. Санітарно-гігієнічні вимоги до робочої кімнати з трудового навчання учнів молодших класів. Обладнання робочого місця учня.

Основні поняття теми: освіта, зміст курсу, методика навчання, психолого-педагогічні науки, психологія, педагогіка, психічна діяльність, методи дослідження, пізнавальна діяльність, систематизація навчального матеріалу, принципи навчання, педагогічний досвід, технологічні поняття, проектування виробів, зміст навчання, уміння і навички, психологічний процес.

Рекомендовані джерела

Основні [2,5,6]

Додаткові [4,7,8]

Тема 2. Аналіз шкільної програми з трудового навчання 1-4 класів.

Ознайомлення з методикою трудового навчання в початкових класах. Завдання і основні розділи змісту занять з учнями початкових класів. Аналіз змісту програм занять з трудового навчання по розділах і класах. Ознайомлення з Державним стандартом та з пояснювальною запискою і структурою програми трудового навчання. Аналіз Типової освітньої програми «Нової української школи».

Основні поняття теми: методика навчання, шкільна програма, способи обробки матеріалів, прийоми роботи, продуктивність праці, пояснювальна записка, практичні уміння, індивідуальна робота, робоча кімната, обладнання, робоче місце, інструменти, навчальна база.

Рекомендовані джерела

Основні [3,4,6]

Додаткові [3,4,9]

Тема 3. Урок трудового навчання. Планування уроків трудового навчання.

Урок як основна форма організації навчально-виховної роботи з трудового навчання. Специфіка уроків і вимоги до них. Дотримання на уроках трудового навчання основних принципів навчання. Типи уроків трудового навчання. Структура уроку. Облік знань і вмінь учнів. Критерії оцінювання. Спостереження і аналіз уроку трудового навчання. Зміст технологічних операцій, що вивчаються на уроці.

Основні поняття теми: планування уроків, план-конспект, перспективна підготовка, поточна підготовка, структура і зміст уроку, методична література, наочні посібники, запрограмовані норми часу, календарний план, методика інструктування, аналіз уроку.

Рекомендовані джерела

Основні [2,5,6]

Додаткові [4,8,10]

Тема 4. Методи трудового навчання

Поняття про методи і прийоми навчання. Характеристика методів, що визначаються за джерелами інформації. Класифікація методів трудового навчання.

Усні словесні методи. Демонстраційні методи. Практичні методи. Характеристика методів трудового навчання, що визначаються за видами діяльності. Репродуктивні методи навчання. Активні методи навчання: частково-пошуковий, проблемний, дослідницький.

Основні поняття теми: методи трудового навчання, прийоми навчання, класифікація методів, словесні методи, демонстраційні методи, практичні методи, ефективність методу, логічні прийоми, технічні прийоми, навчальні методи, репродуктивні методи, проблемний - пошуковий метод, частково - пошуковий, дослідницький метод, сучасний урок, синтез мислення, проблемна ситуація, самостійна діяльність, дидактичні вимоги, практичні уміння, індивідуальна робота.

Рекомендовані джерела

Основні [2,5]

Додаткові [3,4,6]

Змістовий модуль 2.

Методика трудового навчання в початковій школі

Тема 5. Lego-конструювання. Шість цеглин. Гра по-новому, навчання по-іншому.

Поняття про Lego-конструювання. Конструювання — це діяльність, що має моделюючий характер. Засоби Lego-конструктора. Оволодіння загальними способами дій у різних видах діяльності, зокрема на розвиток і вдосконалення зорово-моторної координації. Навчальні посібники «Шість цеглин», «Гра по-новому, навчання по-іншому».

Основні поняття теми: Lego-конструювання, конструювання, критичне мислення, логіка, моделюючий характер, наслідування, гнучкість мислення, креативність, конструкторська творчість.

Рекомендовані джерела

Основні [3,5]

Додаткові [4,5,10]

Тема 6. Папір. Картон. Історія виникнення паперу. Технологія роботи з папером і картоном. Паперопластика.

Види паперу і картону їх властивості, застосування. Поняття про папір та його види. Способи обробки паперу. Економне використання матеріалу. Методи і прийоми навчання учнів початкових класів роботи з папером і картоном. Застосування шаблона, штампа, трафарету при обробці паперу і картону.

Основні поняття теми: паперопластика, папір, картон, способи обробки сенсорика, дрібна моторика рук, просторова уява, трафарет, шаблон, штамп, окомір, вимірювання і розмічання, аплікація.

Рекомендовані джерела

Основні [1,6]

Додаткові [1,7,10]

Тема 7. Техніки роботи з папером: орігамі, кірікомі, кусудама.

Орігамі. Елементи графічної грамоти в початковій школі. Перегинання, складання паперу і картону. Згинання товстого паперу і тонкого картону під кутом з

продавлюванням ліній згину. Згинання товстого картону з надрізом по лінії згину. Особливості згинання паперу і картону при утворенні циліндричних і конічних форм. Прийоми формоутворення виробів складанням паперу з однаковим перегинанням протилежних кутів, складанням квадрату квадратами, складанням квадрату трикутниками. Японська технологія складання паперу - кірікомі. Виготовлення модулів. Виготовлення кусудами.

Основні поняття теми: орігамі, кірікомі, кусудама, модуль, папір, картон, способи обробки сенсорики, дрібна моторика рук, просторова уява.

Рекомендовані джерела

Основні [1,6]

Додаткові [1,7,10]

Тема 8. Скручування паперу. Конструювання виробів у техніці квілінг.

Поняття про квілінг, як особлива техніка скручування паперових смужок і формування з окремих елементів цілих картин, як плоских, так і об'ємних.

Основні поняття теми: композиція, букет, абстракція, фігурка, інтер'єрні написи.

Рекомендовані джерела

Основні [4,6]

Додаткові [5,7,8]

Тема 9. Техніка декорування - декупаж

Поняття про декупаж, як техніку декорування предметів інтер'єру, тканини, дерева, скла за допомогою паперової аплікації. 3-D композиції та технології їх виготовлення. Зворотний декупаж.

Основні поняття теми: декупаж, декоративний візерунок, 3-D композиції, крафелюр, шеббі-шик.

Рекомендовані джерела

Основні [5,6]

Додаткові [1,5,8]

Тема 10. Техніка малювання на воді – «ебру».

Поняття про техніку малювання на воді – ебру. Історія виникнення ебру, інструменти та матеріали. Особливості перенесення малюнка на папір, шкіру, тканину, метал, скло. Арт-терапевтичні особливості використання техніки ебру у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.

Основні поняття теми: ебру, мармурування, хвилі на воді.

Рекомендовані джерела

Основні [1,5,6]

Додаткові [7]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Поточне тестування та самостійна робота					Макс. сума балів	Сума
Модулі	Змістовий модуль № 1		Змістовий модуль № 2			
Бали за модуль	49		79		128	
	Кількість	Бали	Кількість	бали		
Лекції	2	2	-	-	2	
Семінар	1	11	-	-	11	
Практичні заняття	1	11	4	44	55	
Сам. робота	5	25	5	35	60	
128:100 = 1,28 РК – 1,28					128	100

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

При перевірці та оцінюванні знань, в результаті вивчення навчальної дисципліни, доречно буде керуватися наступними критеріями:

- 1) здатність до коректного і науково виваженого аналізу практичного матеріалу – 1 бал,
- 2) здатність до творчого і науково виваженого обґрунтування власної позиції у процесі розкриття теми – 2 бала,
- 3) здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал,
- 4) здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин	Кіл-ть балів
Змістовий модуль 1. Зміст курсу «Технології з методикою навчання»			
1	Дослідити вплив техніки «ебру» на роках з трудового навчання у роботі з дітьми з порушенням мовлення.	10	5
2	Скласти авторську казку з героями виконаними в техніці «орігамі»;	10	5
3	Розробити методичні рекомендації для вчителів на тему: «Організація занять з трудового навчання для дітей з особливими освітніми потребами».	10	5
4	Розробити інтегрований план-конспект уроку з трудового навчання в умовах інклюзивного навчання.	10	5
5	Проаналізувати посібник – «Шість цеглин» та розробити методичні рекомендації для батьків щодо роботи з Lego-конструктором.	10	5

Змістовий модуль 2. Методика трудового навчання в початковій школі			
1	Пройти онлайн-курс навчання на платформі EdEra: «Робота вчителів початкових класів з дітьми із особливими освітніми потребами»	14	15
2	Розробити поетапну інструкцію виготовлення виробу із бісеру.	10	5
3	Написати есе: Якими компетентностями повинні володіти діти при вивченні теми «квілінг»?	10	5
4	Розробити майстер-клас з трудового навчання для дітей 4 класу по виготовленню іграшки з фетру.	10	5
5	Створити таблицю на тему: «Інноваційні методи трудового навчання»	10	5
	Разом	104 год	60 балів

7. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100 – 90
Дуже добре	82 – 89
Добре	75 – 81
Задовільно	69 – 74
Достатньо	60 – 68
Незадовільно	0 – 59

Орієнтовні питання до іспиту

1. Загальна характеристика «Технологічної освітньої галузі».
2. Компетентність, компетенція, компетентнісний підхід, ключова та предметна компетентності.
3. Ключові компетентності, визначені Державним стандартом.
4. Обладнання трудового навчання в початкових класах. Обладнання робочого місця.
5. Охарактеризуйте своєрідність уроків трудового навчання.
6. Орієнтовна структура уроку трудового навчання в початковій школі. Перспективна підготовка вчителя до уроків трудового навчання.
7. Назвіть типи уроків трудового навчання.
8. Санітарно-гігієнічні та методичні вимоги до створення робочої кімнати для трудового навчання учнів початкових класів.
9. Матеріально-технічне та наочно-методичне забезпечення уроків трудового навчання в початкових класах.
10. Методи трудового навчання, їх класифікація.
11. Аналіз програмного забезпечення з трудового навчання в початковій школі.
12. Інструктаж у трудовому навчанні молодших школярів. види інструктажів, методичні особливості їх застосування.
13. Папір. Картон. Історія виникнення паперу. Технологія роботи з папером і картоном. Паперопластика.
14. Розкажіть про послідовність виконання техніки «оригамі». Види.

15. Кусудама, кірікомі
16. Охарактеризуйте Lego-конструювання.
17. Розкрийте суть посібників - Шість цеглин. Гра по-новому, навчання по-іншому.
18. Розкрийте особливості методики проведення уроку трудового навчання. Планування уроків трудового навчання.
19. Декупаж. Стили декупажу.
20. Конструювання виробів у техніці квіллінг.
21. Українська народна вишивка. Види швів.
22. Мета і завдання «Технологічної освітньої галузі». Державного стандарту початкової ланки освіти
23. Мета, завдання та зміст навчальної дисципліни «Трудове навчання» в 1-4 класах.
24. Конструкторсько-технологічний підхід у трудовому навчанні.
25. Техніка «ебру».
26. Особливості роботи з фетром.
27. Техніка «канзаші»
28. Вимоги до знань і умінь з трудового навчання в початкових класах.
29. Оцінювання навчальних досягнень учнів на уроках праці. Критерії та методичні підходи.
30. Розвиток творчих здібностей молодших школярів на уроках трудового навчання.

Рекомендовані джерела

Основні

1. *Ботюк О.Ф.* Конструювання з паперу методом орігамі: навч. посібник/ Ботюк О.Ф. – Т.: Богдан, 2004. – 64 с.
2. *Веремійчик, І. М.* Методика трудового навчання в початковій школі [Текст]: навч. посіб. / Іван Маркович. Веремійчик. – Тернопіль : Мальва-ОСО, 2007. – 276 с.
3. Гра по-новому, навчання по-іншому. Методичний посібник/Упорядник О.Рома - The LEGO Foundation, 2018.-44с.
4. *Коберник О.М., Сидоренко В.К.* Методика трудового навчання: проектно-технологічний підхід: навч. посіб. / [за заг. ред. О.М. Коберника, В.К. Сидоренка]. – Умань: СПД Жовтий, 2008. – 216 с.
5. Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1 – 4 класи.-Режим доступу:<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>.

Додаткові:

1. *Багрянний І.* Сад Гетсиманський.- Шкільна бібліотека української та світової літератури.-2016.-576с.
2. *Вешкина О.Б.* Декупаж. Креативная техника для хобби и творчества. – М.: Эксмо, 2009. – 64 с. 2.
3. Ебру - малювання на воді.-Електронний ресурс.-Режим доступу:<http://www.mymagickey.com/index.php/ebru-malyuvannya-na-vodi>.

4. *Лищинська-Кравець Г.Л.* Техніки вишивання.-2010.-Електронний ресурс.- Режим доступу:<http://vshivanka.net.ua/article/5>.
5. Шаїнкая І.Розвиваємо творчі навички: техніка малювання на воді – ебру.- 2019.-Електронний ресурс.-Режим доступу: <http://mini-rivne.com/malyvanna-na-vodi-embry/>.
6. Шість цеглинок в освітньому просторі школи. Методичний посібник/Упорядник О.Рома - The LEGO Foundation, 2018.-32с.
7. Що таке квіллінг? Ідеальна техніка для початківців. Корисні поради на кожен день.-Електронний ресурс.-Режим доступу:<http://vidpoviday.com/shho-take-kvilling-idealna-texnika-dlya-pochatkivciv>.
8. *Ярошевич О.В.* Технологія виготовлення виробів у техніці декупаж: навчальний посібник з технології дизайну предметів інтер'єру для учнів 10-11 класів/Укл. О.В. Ярошевич. – Старокостянтинів. – 2013. – 86 с.

8. Навчально-методична картка дисципліни

Разом 120 год.: лекції – 4 год., практичні заняття – 10 год., семінар – 2 год., самостійна робота – 104 год.

ЗМ 1 . Предмет і зміст курсу «Технології з методикою навчання»		Змістовий модуль 2. «Методика трудового навчання в початковій школі»									
Теми лекцій (відвідування – 2 бал)	Зміст курсу «Технології з методикою навчання».		Урок трудового навчання. Типи уроків.								
Теми семінарів – 1*10=10 балів	Аналіз шкільної програми з трудового навчання 1-4 класи.		-								
Теми практичних практичних занять (10*3=30 балів)	Лего-конструювання. Шість цеглин. Гра по-новому, навчання по-іншому.		Скручування паперу. Конструювання виробів у техніці квіллінг.			Технологія роботи з папером і картоном		Техніка малювання на воді - ебру		Техніки роботи з папером: орігамі, кірікомі, кусудамі.	
Самостійна робота (5*10=60б.)	Пройти онлайн-курс навчання на платформі EdEra: «Робота вчителів початкових класів з дітьми із особливими освітніми потребами»	Написати есе на тему: Організація робочого місяця учнів з дотриманням ергомічних умов;	Розробити методичні рекомендації для вчителів на тему: «Організація занять з трудового навчання для дітей з особливими освітніми потребами».	Розробити і інтегрований план-конспект уроку з трудового навчання в умовах інклюзивного навчання.	Проаналізувати посібник – «Шість цеглин» та розробити методичні рекомендації для батьків щодо роботи з Lego-конструктором.	Дослідити вплив техніки «ебру» на роках з трудового навчання у роботі з дітьми з порушенням мовлення.	Розробити поетапну інструкцію виготовлення виробу із бісеру.	Написати есе: Якими компетентностями повинні володіти діти при вивченні теми «квіллінг»?	Розробити майстер-клас з трудового навчання для дітей 4 класу по виготовленню іграшки з фетру.	Оперуючись на Державний стандарт початкової освіти зробити порівняльний аналіз на тему: «Загальні та обов'язкові результати навчання здобувачів освіти по освітнім галузям»	
Підсумковий контроль	Кількість балів: лекції –2 б., семінарські заняття – 11 б., практичні заняття –55 б., самостійна. робота –60 б., Разом – 128 балів. Коефіцієнт – 1,28										

